

Sürdürülebilirlik, mimarlık eğitiminin odak noktasında!

Pandemi, dünyayı bilinçsiz doğal kaynak tüketiminin yanı sıra çarpık kentleşme gerçeğiyle de yüz yüze getirdi. Bu durum her depremin ardından gündeme gelen ancak çabuk unutulmuş sürdürülebilir ve planlı şehirleşmenin önemini, çok acı bir şekilde hatırlattı. Sürdürülebilir planlama ve tasarımın mimarlar için bir seçim olmaktan öte bir değerler bütünü olarak kabul edilmesi gerektiğine dikkat çeken Beykoz Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı, Mimarlık Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Tayibe Seyman Güray, “Bir binanın tasarımında ve inşaatında alınan yüzlerce karar, yapılan seçimler, o binanın işlevi boyunca doğaya ve kente yapacağı etkiyi belirler. Bu nedenle mimarlık eğitiminde sürdürülebilirlik, her yönüyle ele alınarak tüm derslere adapte edilmeli!” diye uyarıyor.

Dünyada kentleşmedeki plansızlığın ve doğal kaynak tüketimindeki bilinçsizliğin getirdiği iklim değişikliği, tüm canlıların doğal yaşam alanlarını tehdit ediyor. Pandemi ile birlikte bu tehdit, bizi ne yazık ki ölümcül risk faktörleriyle tanıştırdı. Pandeminin “sürdürülebilir planlama ve tasarım” mimarlık eğitiminin odağına getirdiğini belirten Beykoz Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı, Mimarlık Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Tayibe Seyman Güray, “Dünya üzerinde şehirleşme oranında günden güne yaşanan artış karşısında, 2030’da dünya nüfusunun yüzde 60’ının, yani 5 milyar insanın şehirlerde yaşayacağı öngörülüyor. Birleşmiş Milletler Habitat Programı’nın yayınladığı bir rapor ile 2020’den 2030’a kadar olan 10 yılı; “sürdürülebilirlik gelişmeler için harekete geçilerek devamının getirilmesi gereken on yıl” olarak ilan etmesi, bu yönde atılacak adımları zorunlu kılıyor. Şehirlerin dünyadaki karbon emisyonunun yüzde 70’inden sorumlu olduğu düşünüldüğünde, sürdürülebilir ve planlı şehirleşmenin dünyanın geleceğine yön vereceği açıkça görülüyor” diyor.

Mimarlıkta sürdürülebilirliğe bütüncül yaklaşım

Dünyanın farklı şehirlerinde 2050 yılı hedef gösterilerek, sürdürülebilir yaşam alanları için şimdiden planlama yapıldığını vurgulayan Dr. Güray, “Bu kapsamda sadece sıfır-karbon veya yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş konuları ele alınmıyor. Erişilebilirlik, ulaşım, kültürel devamlılık, yerellik gibi sürdürülebilirliğin farklı boyutlarına odaklanan bütüncül ve entegre bir yaklaşım sergileniyor” diyerek mimarlık eğitiminde sürdürülebilirliğin çok boyutlu olarak ele alınması gerektiğini belirtiyor. Dr. Güray, “Planlı şehirleşme, ancak her yapıyı bütünün bir parçası gören yaklaşımlar getirip, sadece insanların değil tüm canlıların yaşam standartlarını iyileştirmeyi sürekli kılmakla mümkündür” diye ifade ediyor.

Dünyada kentleşmedeki plansızlığın ve doğal kaynak tüketimindeki bilinçsizliğin getirdiği iklim değişikliğinin tüm canlıların barınması için bir tehdit oluşturduğuna işaret eden Dr. Güray, bunun mimarlık eğitimine yansımalarını şöyle özetliyor.

Farkındalığı olan mimarlar yetişecek

“Bir binanın inşaat aşamasından kullanım ömrü boyunca tükettiği enerji, su ve diğer kaynaklar sürdürülebilir tasarım yaklaşımları ile planlanmalıdır. Bu yönde yaratılacak farkındalıkla bilgi ve bilinç sahibi olan profesyoneller, işverenler, yatırımcılara öneriler getirilmelidir. Bu nedenle mimarlık eğitiminde sürdürülebilirliğin ne kadar önemli olduğunu anlatmaya çalışıyoruz. Beykoz Üniversitesi olarak 2021-2022 akademik yılında farklı derslerde öğrencilerin bilfiil üzerinde düşünerek, kendi çözümlerini geliştirmelerini teşvik eden projeleri derslerimize adapte edeceğiz. Ancak bu bilinçle farkındalığı olan mimarlar yetiştirerek 2030 yılı hedeflerine ulaşabiliriz.”